

Pr Karmen Joller
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 04.02.2026 nr 1.2-2/91

Meie 27.02.2026 nr 1.5-1/732-1

Eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud minister

Tervisekassa tutvus Teie poolt kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks edastatud nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (NETS) eelnõu materjalidega ning kooskõlastab eelnõu alljärgnevate tähelepanekute ja ettepanekutega.

1. **NETS-i eelnõu §-s 6** kasutatakse erinevates lõigetes ühe loetelu kohta erinevaid termineid - “hangitavate ravimite loetelu”, “nakkushaiguste ravimite loetelu” ja “ravimite loetelu”. Tervisekassa teeb ettepaneku selguse huvides kasutada ühe loetelu kohta ühte nimetust. Märgime, et ravikindlustuse seaduse (RaKS) alusel kehtestatakse Tervisekassa ravimite loetelu (§ 41), mistõttu sama termini kasutamine võib tekitada segadust. Ka RaKS § 41 alusel kehtestatud ravimite loetelu sisaldab ravimeid, mida tarvitatakse nakkushaiguste raviks, mistõttu on kahe loetelu eristamise alus pigem abivajajajale ravimi rahalise hüvitamise määr ja ravimi kättesaadavaks tegemise viis.

2. Teeme ettepaneku **NETS § 6 lõikes 2** asendada sõnad “asudes läbirääkimistesse” sõnadega “esitades ettepaneku”. Kasutades viidet läbirääkimistele võib see anda sättes nimetatud organisatsioonidele ja asutustele arusaama, et nakkushaiguste loetelu muutmise protsessis on neil oluliselt suurem roll kui seda seaduseelnõu ette näeb. Tervisekassa vaatest on pigem oluline kehtestada nõuded loetelu muutmiseks esitatava ettepaneku sisule, et saada otsuse tegemiseks asjakohast ja vajalikku teavet. Samuti palume üle vaadata § 6 lõike 2 sõnastus ning keelelise selguse huvides kaaluda sätestada Tervisekassa menetluse algatamise võimalus näiteks eraldi lausena.

3. Märgime, et eelnõust ei selgu, milline menetlusprotsess kohaldub **immuniseerimiskava muutmisele**. Juhul, kui immuniseerimiskava muutmine toimub sarnaselt nakkushaiguste ravimite loetelule, siis tuleks eelnõud vastavalt ka selgesõnaliselt täiendada.

4. Tervisekassa teeb ettepaneku nakkushaiguste ravimite loetelu koostamise ja muutmise rakendusaktis eristada **vaktsiinide ja teiste nakkushaiguste ravimite** menetlust. Vaktsiinide puhul tuleb menetlusprotsessi osana välja tuua arvamuse küsimine immunoprofülaktika ekspertkomisjonilt ning vaktsiinide loetellu lisamise või tingimuste muutmise menetlus erineb oluliselt teiste nakkushaiguste ravimite menetlusest. Samuti teeme ettepaneku täiendada NETS § 6 lõike 4 teist lauset ka immunoprofülaktika ekspertkomisjoniga, kelle käest Tervisekassa küsib vajadusel arvamust nakkushaiguste ravimite loetelu koostamise või muutmise osas.

5. Tervisekassa teeb ettepaneku sõnastada **NETS § 6 lõike 7 esimene lause** järgmiselt: “Tervisekassa korraldab valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul riigieelarvelistest vahenditest selliste ravimite ja meditsiiniseadmete hankimist, jaotamist, säilitamist, vedu, teenuste hankimist ja külmahela toimimist, mis on vajalikud ohtliku nakkushaiguse levikust põhjustatud rahvastiku tervist ohustava hädaolukorra, sealhulgas epideemia või muu hädaolukorra, tõrjeks **ja tõrjeks valmisoleku tagamiseks**.”.

Täiendus annaks Tervisekassale õiguse sõlmida ravimi pakkujatega tarneks valmisoleku lepinguid, mida täna sõlmib ja rahastab Terviseamet ning mille alusel ravimite hankimise korral astub hankijana lepingusse Tervisekassa.

6. Eelnõust ei selgu üheselt, kas eelnevas punktis käsitletud sättes (**NETS § 6 lõige 7**) nimetatud ohtliku nakkushaiguse all peetakse silmas nakkushaigust, mis on kantud ohtlike nakkushaiguste loetellu või ka nakkushaigust, mille suhtes on Terviseamet avaldanud vastavasisulise riskihinnangu, ent nakkushaigus pole veel kantud ohtlike nakkushaiguste loetellu. Palume selles osas Sotsiaalministeeriumi selgitust.

7. **Eelnõu § 16 lõikes 5** sätestatakse õigus immuniseerida piiratud teovõimega isikut, kui isiku seaduslik esindaja ei ole immuniseerimisest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis keeldunud. Luuakse regulatsioon, kus tahteavalduse tegemine omandab suurema mõju, kuivõrd keelduva tahteavalduse tegemata jätmine loetakse vaktsineerimisega nõustumiseks. Tervisekassa hinnangul peab sellise regulatsiooni rakendamise eelduseks olema ühtse riikliku infosüsteemi loomine, mille kaudu toimub inimeste teavitamine immuniseerimisest ja keeldumiste kui tahteavalduste kogumine ja säilitamine. Selleks, et tagada seaduslikule esindajale võimalus oma tahet avaldada, peab vaktsineerimist sooviv tervishoiutöötaja veenduma, et seaduslik esindaja on

saanud teada võimalusest oma tahet väljendada. Seega muutub väga oluliseks vaktsineerimisele eelnev teavitamine ja selle teavituse kätte toimetamine.

8. **Eelnõu §-s 47 toodud** (Tervisekassa seaduse muutmise) muudatusettepanekutes 1 ja 2 kasutatakse termineid “ravimite hankimine ja “olulisi ravimeid”. Tervisekassa hinnangul võivad viidatud terminid olla liiga üldised, mistõttu teeme õigusselguse huvides ettepaneku täpsustada, et mõeldud on ravimeid, mis on vajalikud ohtliku nakkushaiguse levikust põhjustatud rahvastiku tervist ohustava hädaolukorra, sealhulgas epideemia või muu hädaolukorra, tõrjeks ja tõrjeks valmisoleku tagamiseks.

9. Täiendavalt teeb Tervisekassa ettepaneku täiendada **eelnõu §-i 47 punktiga 4** ja lisada Tervisekassa seaduse § 12 lõikesse 1 punkt 2⁸ järgmises sõnastuses: “teeb valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku Tervisekassa hangitavate nakkushaiguste ravimite loetelu kehtestamiseks või muutmiseks;”. Täienduse tingib eelnõu § 6 lõikes 3 sätestatu, mille kohaselt kuulub Tervisekassa nõukogu pädevusse valdkonna eest vastutavale ministrile loetelu kehtestamiseks ettepaneku tegemine.

10. Tervisekassa teeb ettepaneku laiendada immuniseerimisõigust omavate isikute ringi proviisorite ja farmatseutidega, kes on läbinud immuniseerimisõiguse omandamiseks vajaliku koolituse. Eesmärgiks tagada immuniseerimise parem kättesaadavus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Siiri Lahe
juhatuse esimees

Aigi Veber
aigi.veber@tervisekassa.ee

Katrina Koha
katrina.koha@tervisekassa.ee